

VANI Meitanü'axüa Mexüacame Xapayari

Niuqui tucari tiyupitüvame hepaüsita

¹ Tita matüaripai mütimieme, tita temüte'u'enie, tita temüte'uxei tahüxicü, tita temütexeyacai, tita tamamacü temüte'umayüa, mücü tecanixecuxaxatüvani niuqui tucari tiyupitüvame hepaüsita.

² Tucari masiütü nayani. Tame tecanixeyiya, tecanihecüatani, tetenixe'utaxatüani mücü tucari mücaxüve hepaüsita. Mücü yu'uquiyari caniteütacaitüni, tepuxeisitüarie tame.

³ Tita temüte'uxei, tita temüte'u'enie, mücü tecanixecuxaxatüvani xemeta tanaitü temütaxevinicü. Que temütetaxevi tame, ta'uquiyarimatü tepütaxevi nu'ayamatüta Quesusi Cürisitumatü tepütaxevi.

⁴ 'Ipaü tecateniu'utüani xemaye'axüanicü xeyutemamavietü.

Cacaüyari hecüariyapaü cani'aneni

⁵ 'Ipaü panuyüne niuqui hesüana mümieme temi'enie temüxecuxaxatüva. Cacaüyari hecüariyapaü cani'aneni, yüriya pumave hesiena haquevasü.

⁶ Xüca yate'utiyuani quename hamatüana tetaxevi, yüvipa xüca te'u'uvani, tepüte'itava, yuri yatepücatecahu.

⁷ Masisü hecüaripa xüca te'u'uvani 'iya hecüaripa macavepaü, tanaitü tecanitaxevicacuni. Mücü

meta, Quesusi Cacaüyari münu'aya xuriyaya naime 'axa temüteyurie catani'itirieca.

8 Xüca yate'utiyuani quename tita 'axa müti'ane tecatehexeiya, tacümana tepeutayexürüva, tita yuri müraine takesie pumave.

9 Me xüca te'itahecüata tita 'axa temüte'uyuri, 'iya que maine yapüticamie, que mütiheiserie yapütiyuriene, tita 'axa temüte'uyuri pütareuyehüvirieni, catani'itirieca naime mücatiheiserie.

10 Xüca yate'utiyuani quename 'axa tecateyurievave, mücü ti'itavame tenayeitüvani, niuquieya takesie pumave.

2

Cürisitu takesie mieme pütaniuni

1 Nenivema 'icü nepüxe'utüirie 'axa xemücateyuriecacü. Me xüca 'axa tiuyurieni xevitü, tame tepeixeiya que mü'ane takesie mieme mütaniuni yu'uquiyari hüxie, Quesusi Cürisitu hücütütü que mütiheiserie yamütiyuriene.

2 'Iya canihütütüni que mü'ane 'aixüa mütiuyuri 'aixüa temütexeyiariecacü tame 'axa temüteyurie. Tita tame temüteyuriecü xeicüa püca'uyü, masi yunaitü cuiepa memütama vahesie mieme puyü.

3 Xüca yatetecahuni que müti'aita, müpaü tecatenimaica temeitima.

4 Que mü'ane ne nemeitima maine, yacaticamietü que müti'aita, mücü tini'itavani, tita yuri müraine hesiena pumave.

5 Que mü'ane yamüticamie 'iya niuquieyasie, yuricü mücü naye'ani tiyucanaqui'erietü

Cacaüyaripaü. 'Ipaü tecatenimaica hesiena temüteviya.

6 Que mü'ane hesiena tiviyatü 'emuyeica maine, caneuyeveca hepaüna müyüaneni 'iya müyüanecaipaü.

'Aisica hecuame

7 Nenaqui'erima, hecuamecü netixe'aitüatü nepütatixe'utüiri. 'Aisica meripai canimiemetüni püta matüaripai xemeixeiya. 'Icü 'aisica meripai mümieme, niuqui canihücütüni matüaripai xemei'enie.

8 Mesüte hecuamecü netixe'aitüatü netinixe'utüirieca, titä yuri müraine 'iya hepaüsita xehapeüsitäta, yüriya macuyeiximecü, titä yuricü mütihecüariya mühecüariyacürü.

9 Que mü'ane hecüaripa muyeica maine, yu'iva mu'uxie, mücü yüvipa cuxi caniuyeicani.

10 Que mü'ane yu'iva münaqui'erie hecüaripa caniuveni, pücatiquetamüre yükümana.

11 Que mü'ane yu'iva mu'uxie yüvipa caniuveni, yüvipa tiuyeica, 'asipütatimate que mütimie yüriya meçüpırıyacü.

12 Nenivema nepütixe'utüirie titä 'axa xemüte'uyuri xemüteuyehüviyariecü 'iyasüa xemümiemetecü.

13 Xeme xemüva'uquiyarima nepütixe'utüirie xemeitimacü 'iya matüaripai 'amuyeica. 'Uquisi nepütixe'utüirie xeme'ivaxüçü 'iya 'axa mütiyuriene.

Türi nepütixe'uta'utüiri yu'uquiyari xemeticacü.

14 Xeme xemüva'uquiyarima nepütixe'uta'utüiri xemeitimacü 'iya matüaripai 'amuyeica. 'Uquisi

nepütixe'uta'utüiri xemütürücücivicü, Cacaüyari ni-uquieya xehesie mütiviyacü, 'iya 'axa mütiyuriene xema'ivaxücü.

¹⁵ Tita cuiepa mütimieme xepücatenaqui'erieca. Quepaümetü cuiepa mütixuave xepücatenaqui'erieca. Tita cuiepa mütimieme xüca tinaqui'erieca, haquevasü yu'uquiyari pücanaqui'erie.

¹⁶ Tamüsü naitü cuiepa mütixuave, tevitütü tita mütihive'erie, tita yühüxicü mütihive'erie, yacü xeicüa que mütiyucatave'erie yupini hepaüsita, mücü ta'uquiyarisüa pücatimieme, mücü cuiepa pütimieme püta.

¹⁷ 'Icü cuie canacuyeiximeni. Tita cuiepa memütama memütehive'eri canacuyeiximenita. Masi que mü'ané yamüticamie que mütinaque Cacaüyari, mücü caniyuhayevani yuheyemecü.

Que mü'ané Cürisitu maye'unie

¹⁸ Neuxei türi, hicü tucari canaye'aniri quepau-cua mütapare. Que xemüte'enanacai quename xevitü 'uhamie Cürisitu 'aye'unietü, hicütütüri yumüüretü Cürisitu memaye'unie mecanixuaveni. 'Ayumieme tepütemate tucari maye'a quepaucua mütapare.

¹⁹ Tasata mepayecü, masiri tahesüa mepücamiemetetücái. Xüca tahesüa memieme-tetüçaitünique, tahamatü mepuyuhayevaqueyu. Mecanayecünesüari memümasiücünicü tahesüa memücamiemetecü.

²⁰ Mücü müpasie heiserie canixe'upitüani, yu-naitü xepütemate.

²¹ Nepücatixe'uti'utüiri tita yuri müraine xemücamatecü, tita yuri müraine xemümatecü

püta nepütixe'uti'utüiri, naitü 'itarica yurisie müca'ayeneica xemütematecü.

22 Quepai püti'itava. Que mü'anə müyühecüata müpaü 'utaitü quename Quesusi heiserie cahexeiya Cürisitütütü, mücüri catini'itavani. Que mü'anə müyühecüata 'uquiyarieya cahexeiyatü ni nu'ayata, mücü Cürisitu maye'unie canihüctüni.

23 Yunaitü nu'aya mecahexeiyatü memüyühecüata, 'uquiyarieyata mepücahexeiya. Que mü'anə 'iya nu'aya hexeiyatü muyuhecüata, mücü 'uquiyarieyata canexeiyani.

24 Xeme tita xemüte'enie matüaripai, xehesie tiviyatü queyuhyevani. Xüca xehesie tiviyatü yuhayevani tita matüaripai xemüte'enie, xemerita nu'ayasie 'uquiyarieyasieta xeteviyatü xecaniyuhyevacuni.

25 Tucari mücaxüve canihüctüni tita 'iya mütatiutahüavixü temeixeiyanicü.

26 'Icü 'ipaü nepütixe'u'utüiri memüxeheuyexürüva vahepaüsita.

27 Xemeri heiserie que mütixe'upitüa 'iya, mücü heiserie xemexeiya xehesie tiviyatü caniyuhayeva. Tixaü xeime xepücaheuyehüva mütixeti'üquitüanicü. Mücü heiserie xemupitüarie 'iyasüa mieme mütixe'üquitüapaü naime hepaüsita, yuri mainepaü, mücati'itavapaü, mütixe'uti'üquitüapaü, müpaü hesiena xeteviyatü xequneyuhayeva.

28 Hicüsüari nenivema hesiena xeteviyatü xequneyuhayeva. Xüca müpaü xeteyurieca, quepaucua masiütütü mayani 'iya, 'aixüa tepütetamaica tecatateteviyatü hüxiena quepaucua munuani.

29 Xüca xetemaica 'iya yamütiyuriene que mütiheiserie, xequetenemaica yunaitü yamemüteyurie que mütiheiserie hesiena memüyecü.

3

Cacaüyari nivemama

1 Neuxei ta'uquiyari que tatinaqui'erie. Mücüdü Cacaüyari nivemama teputaterüvari, nivemama tepühüme. 'Ayumieme cuiepa memütama mepücatasimate memücaheitimaivavecaicü 'iya.

2 Nenaqui'erima hicütütüri Cacaüyari tecaninivemamatüni. Tixaü cuxi pücamasiüdü que temü'aneneni. Müpaü tepütemate, quepaucua masiüctü mayani Cürisitu, mücü que mü'aneneni, hepaüna tepü'aneneni, te'ixeiyatü mücü que mü'aneneni.

3 Yunaitü 'ipaü memüte'icuevi mepuyu'itiie yükümana 'iya que müti'itiyapaü.

4 Yunaitü 'axa memüteyurie 'aisica menitisanani. Tita 'axa müti'ane 'aisica saname canihütütni.

5 Xeme müpaü xepütemate 'iya masiüctü matüacü mütasinavairienicü tita 'axa temüteyurie. Tita 'axa müti'ane pumave hesiena.

6 Yunaitü hesiena memüteviya 'axa mepücateyurie. Yunaitü 'axa memüteyurie mepüca'ixeiyavave mepücaheitimaivave.

7 Nenivema xüca tüma xevitü caxe-heuyexürienique. Que mü'aneneni yamütiyuriene que mütiheiserie, mücü heiserie canexeiyani 'iya heiserie mexeiyapaü.

8 Que mü'ane 'axa mütiyuriene Cauyumariesüa canimiemetüni, Cauyumarie 'axa mütiyurienecü matüaripai. Cacaüyari nu'aya 'ayumieme masiüctü nayani mita'unacü Cauyumarie titä mütiyuriene.

9 Yunaitü Cacaüyarisie memüyecü 'axa mepücateyurie 'iya 'imüarieya vahesie müyuhayevacü. 'Axa memüteyurieni mepücayüvave Cacaüyarisie memüyecücü.

10 'Ipaü mepütemasiücü Cacaüyari nive-mama Cauyumarie nivemama. Yunaitü yamemücateyurie que mütiheiserie, que mü'ane yu'iva mücanaqui'erieta, mücü Cacaüyarisüa mepücamiemete.

Xequeneyunaqui'erieca yunaitü

11 Müpaü canaineni niuqui matüaripai xemi'enie. Tanaitü tepütanaqui'erieca paine.

12 Cainipaü tepücayüaca. 'Iya 'axa mütiyurienesüa canimiemetücaitüni, yumuta caniumieni. Titayari timi. Tita mütiyurienecai 'axa müti'anecaicü, mutaya titä mütiyurienecai müheiseriecaicü.

13 Ne'ivama xepücahüxiyaca xüca cuiepa memütama mexe'uxieca.

14 Tame ta'ivamarixi temüvanaqui'eriecü 'ayumieme tepütemate temütapataxü tecamüquitetürtü te'ayeyuyuritü püta. Que mü'ane mücatiyucanaqui'erie müquitü 'apuyeica cuxi.

15 Yunaitü yu'ivama memüva'uxie teyumemivamete mecanihümetüni. Xeme xepütemate tiyumemivame yükümana tucari mücaxüve pücahexeiya.

16 'Icüçü tepeitama naqui'eriya, 'iya takesie mieme yutucari müyetuacü. Caneuyeveca tameta ta'ivama vahesie mieme tatucari temüyetuani.

17 Que mü'ane yupini cuiepa timieme mürexeiya, mixeiya yu'iva reuyehüacame, xüca yu'iyari 'anunaca hepaüsítana, queri tinaquilerieca Cacaüyari.

18 Neuxei nenivema tepütanakaqui'erieca niuquicü xeicüa yacü xeicüa. Que temüteyurie püta yuricü püta tepütanakaqui'erieca.

'Aixüa tepütemaica Cacaüyari hüxie

19 Müpaü tetenimaicacuni tita yuri mürainesie temümiemetecü. Cacaüyari hüxie müpaü ta'iyari tepütenütüaca

20 xüca ta'iyari tasi'utatieni. Tita ta'iyari mücatimate Cacaüyari püta catinimaica, naime pütime.

21 Nenaqui'erima ta'iyari xüca catasi'utatieni 'aixüa tepütemaica Cacaüyari hüxie,

22 naime temitavaviricü tepütanakaqui'eri yatemütecahucü que müti'aita, tita mütinaque yatemüteyuriecü.

23 'Ipaü catini'aitani, yuri temüteta'erienicü que mü'ane Cacaüyari nu'aya mühücsie Quesusi Cürisitusie, temütanakaqui'eriecacü tanaitü mücü que mütatiu'aitüa.

24 Que mü'ane yamüticamie que müti'aita, Cacaüyarisie tiviyatü puyuhayeva, Cacaüyarita hesiena tiviyatü tiyuhayeva. 'Ipaü tecatenimaica takesie tiviyatü muyuhayeva, yu'iyari mütasi'umicü.

4

'Iyari yuri maine, 'iyari meuyuyehüpa

¹ Nenaqui'erima yunaime 'iyarite yuri xepücateva'eririeca. Xequeteneuta'inüataxüa 'iyarite masi, siparasü xüca Cacaüyarisüa memiemetetüni. Yumüiretü yacü xeicüa texaxatamete meneutayeixüani cuiepa.

² Ipaü xepüteheitimani Cacaüyari 'Iyarieya. Yunaitü 'iyarite memüyuhecüata Quesusi Cürisitusie tevi matüasie meteviyatü, müme Cacaüyarisüa mecanimiemetetüni.

³ Yunaitü 'iyarite memücayuhecüata Quesusisie meteviyatü Cacaüyarisüa mepücamiemete. Mücü Cürisitu mu'uxiesüa mecanimiemetetüni. Xeme xepu'enana quename 'uhamie, hicüri cuiepa cani-uyeicani.

⁴ Nenivema xeme Cacaüyarisüa xecanimieme-tüni, xepüvara'ivaxü. 'Iya xehesie mütiviya canitürücaüyen. Mücü cuiepa memütama vahesie mütiviya masi pücatürücaüye 'iyapaü.

⁵ Müme cuiepa mecanimiemetetüni. 'Ayumieme cuiepa mieme metenicuxatani, 'ayumieme cuiepa memütama mecaniva'enieca.

⁶ Tamesü Cacaüyarisüa tecanimiemetetüni. Que mü'ané Cacaüyari mümate catani'enieca. Que mü'ané Cacaüyarisüa mücamieme pücatasi'enie. 'Icücü tepüvamate 'iyari yuri maine 'iyari meuyuyehüpa.

Cacaüyari catiniyucanaqui'erieca

⁷ Camüsü nenaqui'erima tepütanaqui'erieca tanaitü. Naqui'eriya Cacaüyarisüa canimiemetüni.

Yunaitü memütetylucanaqui'eri Cacaüyarisie mecaniyecüne, Cacaüyari mecanimaica.

⁸ Que mü'ané mücatiyucanaqui'eri Cacaüyari pücahetimaive Cacaüyari mütiyucanaqui'eriecü.

⁹ 'Icüçü tahesie masiüctü nayani Cacaüyari que mütatinaqui'eri, Cacaüyari yunive muyuxevi meyenü'acü cuiepa, mücüçü temayeyuyurinicü.

¹⁰ Müpaü cani'aneni naqui'eriya. Tameri tepüca'inaqui'eriecai Cacaüyari. Mücü püta pütasinaqui'eriecai, yunive reyenü'a 'aixüa miyurienicü 'aixüa temütexeyarienicü tame 'axa temütetylurie.

¹¹ Nenaqui'erima Cacaüyari xüca müpaü tatinaqui'eriecaitüni, caneuyeveca tameta müpaü temütetanaqui'eriecacü tanaitü.

¹² Xevitü püca'ixeiyave Cacaüyari hasuacua. Xüca tetanaqui'erieca tanaitü, Cacaüyari tahesie tiviyatü caniyuhayeva. Mücü que mütiyucanaqui'eri, naqui'eriya naye'ani tahesie.

¹³ 'Ipaü tepütemate hesiena temüteviya mücürita tahesie mütiviya, yu'iyari mütası'umicü taxexuime.

¹⁴ Tame tepunenierixü tecatenihecüatanı ta'uquiyari yunive meyenü'acü cuiepa memütama vavicueisitüvame.

¹⁵ Que mü'ané müyuhecüata müpaü 'utaitü quename Quesusi Cacaüyari nu'aya hücü, Cacaüyari hesiena tiviyatü caniyuhayeva, mücüta Cacaüyarisie tiviyatü tiyuhayeva.

¹⁶ Tame tecatenetimani que mütatinaqui'eri Cacaüyari, yuri teteniuta'erieni naqui'eriyyasie que mütatinaqui'erie. Cacaüyari catiniyucanaqui'erieca. Que mü'ané tiyucanaqui'erietü muyuhayeva, mücü Cacaüyarisie tiviyatü

caniyuuhayevamüçü, Cacaüyarita hesiena tiviyatü tiyuhayeva.

17 Naqui'eriya müpaü tinaye'ani tahesie 'aixüa temütetamaicacü mücü tucarisie quepaucua 'isücame mütasita'inüata, hepaüna temü'anenecü tame'ena cuiepa 'iya mü'anepaü.

18 Xüca tiyucanaqu'ierieca marica pücxäüave. Naqui'eriya maye'axe marica payeveveiya. Que mü'ane müma cani'uximatüarieca. Que mü'ane müma püca'aye'ave tiyucanaqu'eriecü.

19 Tame tepütetacanaqu'ierie mücü meri mütasi'utanaqu'ericü.

20 Xüca xevitü ya'utayüni, Ne Cacaüyari nepünaqu'ierie haitü, xüca yu'iva 'uxieca, mücü catini'itavani. Que mü'ane yu'iva xeiyatü müca'inaqu'ierie, capüyüve minaqu'erieca Cacaüyari ca'ixeiyavetü.

21 'Icü 'aisica tecanexeiyani hesüana mümieme. Que mü'ane Cacaüyari münaqu'iери, yu'ivata que-naqu'erieca.

5

Yuri ti'erietü, titä cuiepa mütimieme püra'iva

1 Yunaitü yuri memüte'erie quename Quesusi heiserie 'upitüarie Cürisitütü Cacaüyarisie mecaniyecüne. Que mü'ane 'iya 'uquiyarieya münaqu'ierie, 'iya hesiena müyetüata caninaqu'erieca.

2 Tame 'ipaü tepütemate Cacaüyari nivemama temüvanaqu'ierie, quepaucua Cacaüyari temünaqu'ierie, quepaucua yatemütecahu que müti'aita.

3 'Ipaü teteniyurieca xüca Cacaüyari tenaqui'erieca, yatepütécahuni que müti'aita. 'Aisicaya pücahahete.

4 Naitü Cacaüyarisie müyetüa cuiepa mieme cana'ivarümeni. Tita yuri temüte'erie, mücü canihütüni tita 'ari müre'iva cuiepa timieme.

5 Quepaicü pühütü cuiepa mieme ma'ivarüme. 'Icüri pühütü, que mü'ane yuri müti'erie quename Quesusi Cacaüyari nu'aya hütü.

'Iyari catinihecüatani

6 'Icü Quesusi Cürisitütütü canihütüni que mü'ane ha xuriya 'inüariyaricü munua. Ha 'inüariyari hexeiyatü xeicüa pücanua, masi ha xuriya 'inüariyari hexeiyatü punua. 'Iyari müpaü tinihecüatanita, 'Iyari yuri mainecü.

7 Mepüyuhaica memütehecüata taheima, ta'uquiyari, Nu'aya, Iyarieya Mütiyupata mepühüme. 'Icü yuhaicatü mecaniyuxevini.

8 Mepüyuhaica memütehecüata cuiepa. Cacaüyari 'Iyarieya, ha, xuriya mepühüme. Yuhaicatü 'axe-icüa mepütehecüata.

9 Teüteri que memütehecüata tecaniva'enieca. Mericüte, Cacaüyari que mütihecüata masi caniheiserietüni. 'Ipaü catinihecüatani Cacaüyari, yunive hepaüsita tiniutahecüata.

10 Que mü'ane yuri müti'erie Cacaüyari Nu'ayasie mücü hecüasica pexeiya yuhesie. Que mü'ane Cacaüyari yuri mücati'eriri, mücü Cacaüyari ti'itavame canayeitüvani, yuri mücatiuta'ericü que mütiutahecüataxü Cacaüyari yunive hepaüsita.

11 Müpaü paine tita mütihecüata. Cacaüyari cata-niupitüani tucari mücaxüve. Nu'ayacü canixu-aveni mücü tucari.

12 Que mü'anə 'iya nu'aya mexeiya, tucari pex-eiya. Que mü'anə Cacaüyari Nu'aya mücahexeiya, tucari pücahexeiya.

Xepütemate tucari mücaxüve xemexeiyacü

13 'Icü nepütixe'uti'utüiri xeme yuri xemüte'erie que mü'anə Cacaüyari nu'aya mühücüsie xemütemaicacü tucari xemexeiya mücaxüve.

14 'Ipaü 'aixüa tepütetamate hüxiена. Xüca tixaütü tete'itavavirieni que mütinaque, pütasi'enie.

15 Mütü meta, xüca müpaü tetemaica mütasi'enie tita temüte'ivaviri, tepütemate temeixeiya tita temüte'ivaviri.

16 Xüca xevitü 'ixeiya yu'iva 'axa tiyurieneme que mücatimüni, canitavaviriemüçü yu'ivasie mieme. Tucari mecanipitüariecuni müme 'axa memüteyurie que mücatimüni. Tita 'axa müti'anə puxuave 'axa xüca tiyurieni mümünicü. Mücüsie mieme xemitavavirieni 'asinepücahaine.

17 Naitü mücatiheiserie 'axa cani'aneneni. Tita 'axa müti'anə puxuave 'axa xüca tiyurieni mücamünicü.

18 Tame tepütemate yunaitü Cacaüyarisie memüyecü 'axa mepücateyurie. 'Iya Cacaüyarisie müyetüa caniva'üviyani, 'iya 'axa mütiyuriene pücavamayüa.

19 Tepütemate Cacaüyarisüa temümiemete, naitü cuiepa mütimieme 'iya 'axa mütiyurienesie tiviyatü 'amuve.

20 Tepütemate Cacaüyari nu'aya munua, mütasi'enatüa temimaicacü mücü muyuri. Tame

'iya muyurisie tepüteviya nu'ayasie Quesusi
Cürisitusie. 'Icü yuricü canicacaüyaritüni, tucari
müçaxüve canihüçütüni.

²¹ Nenivema xequeneyucuerivayurieca
cacaüyarixi vahepaüsita.

**Cacaüyari niuquieya xapayari türatu hecuame
hepaüsita tati'aitüvame tasivicueisitüvame
Quesusi Cürisitu mi'atüa
New Testament in Huichol (MX:hch:Huichol)
El Nuevo Testamento de nuestro señor y salvador
Jesucristo**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huichol

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Huichol [hch], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Huichol

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

79690d81-fd4b-51b4-a3a6-712e0fddaca3